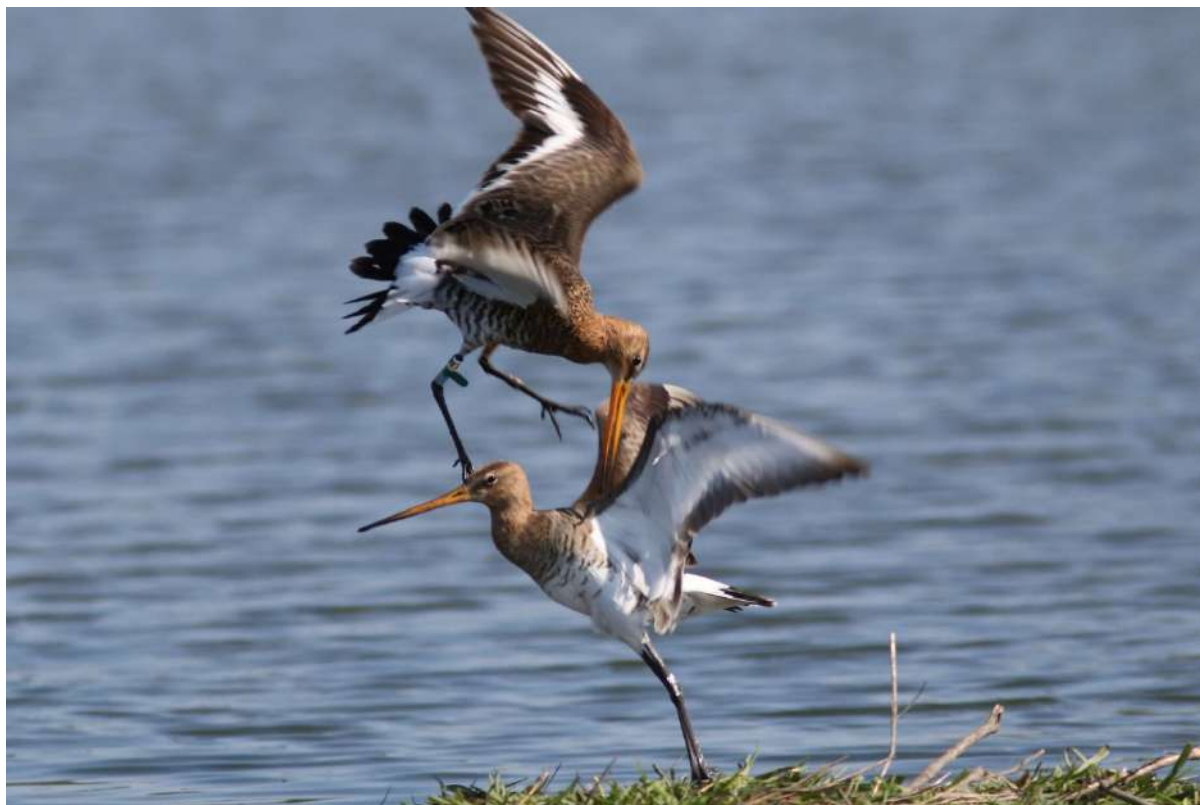

Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk

Jaarverslag 2024

Inhoud

Voorwoord	2
De weidevogelgebieden	3
Verslag van het bestuur	5
Activiteiten	6
Financiën	7
Bijlage 1 Weidevogelgebied De Kroon-Vitens	10
Bijlage 2 Weidevogelgebied De Hoon	16
Bijlage 3 Verslag flora en fauna De Kroon-Vitens	19
Bijlage 4 Planteninventarisatie De Kroon-Vitens	20
Bijlage 5 Samenstelling bestuur 2024	25
Colofon	26

Voorwoord

“Wij zullen doorgaan” is de titel van een lied van Ramses Shaffy. En dat geldt ook voor ons. Want de resultaten zijn landelijk, maar ook voor onze gebieden De Kroon en De Hoon, niet altijd even bemoedigend. In dit jaarverslag 2024 leest u de resultaten. De conclusie daarvan is dat het aantal broedvogels en -legsels stabiel blijft. Het broedsucces blijft tegenvallen. De predatoren zijn een bekende oorzaak. Daarnaast was het voorjaar van 2024 nat en koud en dat zal zijn effect hebben gehad op het broedsucces.

Toch is er voor ons voldoende reden om door te gaan. Wij beschermen en koesteren de weidevogels en wij weten met onze inzet en inspanningen bij de overheden, boeren en burgers de aandacht te vestigen op het belang van het behoud van de weidevogels. Daarvoor zijn grote weidevogelgebieden nodig. Wij zullen ons blijven inzetten op uitbreiding hiervan. Dat doen wij in samenwerking met het collectief Boerenatuur Utrecht Oost en de milieuwergroep Houten.

Ook in 2024 hebben vele vrijwilligers de gebieden De Kroon en De Hoon beheerd en onderhouden, waarvoor dank. De pachters, Michiel Miltenburg voor De Hoon en de gebroeders Sturkenboom voor de Kroon, bewerken de weilanden; waarbij rekening wordt gehouden met de leefsituatie van de weidevogel.

Stoppen is geen optie, doorgaan is ons motto. De weidevogel is ons dierbaar en verdient het om tot cultureel erfgoed benoemd te worden. Eeuwenlang bezoekt de weidevogel ons land en onze gebieden. Laten we dat in stand houden. Wij zullen doorgaan.

Jan Buys

Voorzitter Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk

De weidevogelgebieden

De stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk (hierna: WEVS) heeft twee gebieden in beheer, de Kroon en de Hoon.

De Kroon

In 2014 heeft de gemeente Houten ongeveer 10 hectare weiland genaamd De Kroon aangekocht. De keuze is op De Kroon gevallen, omdat dit weiland van oudsher weidevogelrijk is. Een belangrijk tweede argument daarbij is dat het land altijd traditioneel gebruikt is en er is bovendien een nat gedeelte (zogenoeten 'plasdras') in aanwezig is wat voor weidevogels een belangrijke trekpleister kan zijn.

Ligging

Het gebied De Kroon ligt in het Eiland van Schalkwijk tussen de Waalseweg en de Schalkwijkse wetering en is op de onderstaande kaart roze gearceerd.

Terrein Vitens

Vitens heeft in 2018 het aangrenzende perceel (rechts van het roze gearceerde deel) aangekocht. In 2019 is de samenwerking met Vitens geïntensiveerd en middels constructieve gesprekken onderling stemt Vitens het beheer van zijn terreinen af op weidevogels, zodat er nu effectief een weidevogelleefgebied van ongeveer 30 hectare is ontstaan is.

De Hoon

Het gebied De Hoon ligt tussen het Amsterdams Rijnkanaal en de Rondweg in Houten en hoort bij het oorspronkelijke weidevogelgebied 'de Meerpaal'. Het gebied is circa 10 hectare. De gemeente Houten is eigenaar en heeft tot en met 2021 samen met vrijwilligers het beheer verzorgd. De gemeente heeft WEVS gevraagd de verantwoordelijkheid voor het beheer over te nemen. Dat is met ingang van 2022 de situatie en sindsdien verzorgen wij samen met de vrijwilligers en een veehouder het beheer.

Verslag van het bestuur

Werkzaamheden bestuur

WEVS werkt aan de uitbreiding van de weidevogelgebieden op het eiland van Schalkwijk. Hiervoor hebben wij contact en overleg op bestuurlijk en ambtelijk niveau met de gemeente Houten, de provincie Utrecht en met de ons verwante organisaties.

Zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau heeft er weinig overleg met de overheden en Boerennatuur plaats gevonden. In het kader van het Utrechts Programma Landelijk Gebied heeft WEVS in samenwerking met Boerennatuur een reactie gegeven op hun voorstel om te komen tot uitbreiding van de weidevogelleefgebieden.

Met de gemeente Houten is overleg geweest over de pachtovereenkomst. Dit in verband met het Didam-arrest. Volgens dit arrest mag de gemeente als verpachter de verpachting niet meer aanbesteden aan één partij. In ons geval WEVS dus. Maar zal de gemeente de verpachting aan meerdere partijen moet aanbesteden. Dat zou kunnen betekenen dat een andere partij dan WEVS de gebieden De Kroon en De Hoon in verpachting kan krijgen. Dat is uiteraard een situatie die wij niet wensen. Hierover is op ambtelijk niveau overleg gevoerd. Een constructief overleg want de gemeente heeft ook niet de intentie deze gebieden aan andere partijen te verpachten. De gemeente gaat dit onderzoeken. De intentie van de gemeente is om het leefgebied voor weidevogels te behouden maar dan wel binnen de wet- en de regelgeving. En de verwachting is dat in 2025 een nieuw vorm van het beheer van deze gebieden met WEVS afgesproken kan worden.

Wij hebben er bij de wethouder op aangedrongen om te komen met een voorstel tot het uitbreiden van de weidevogelleefgebieden. De wethouder heeft nog geen inhoudelijke reactie gegeven. Wel is duidelijk dat een voorstel in voorbereiding is en op ambtelijk niveau hebben wij hierover gesprekken gevoerd.

Er zijn wellicht weinig kansen, maar de grondaankoop van Vitens in polder Blokhoven kan een opening bieden voor meer weidevogelleefgebieden. Dit levert de mogelijkheid om deze grond als weidevogelleefgebied te bestempelen. Op 5 oktober 2024 heeft er een bijeenkomst van Boerennatuur, Vitens en de desbetreffende grondeigenaar plaats gevonden. De gesprekspartners hebben de mogelijkheden verkend en zijn positief gestemd over het vervolg. Daarbij wordt vooral gerekend op de gemeente Houten om met een initiatief te komen.

Activiteiten

Met BoerenNatuur Utrecht Oost zoeken wij de actieve samenwerking op om boeren naar een meer weidevogelrijk land te bewegen. Hiervoor zijn de nodige (in)formele contacten gelegd en worden er concrete activiteiten opgezet.

De milieuwerkgroep Houten heeft in samenwerking met WEVS op 5 april 2024 een excursie voor jongeren op De Hoon georganiseerd. Zij konden met hulp van de deskundige vogelaars de weidevogels ontdekken en bewonderen. Het was een regenachtige dag. Het enthousiasme was er niet minder om.

Elk jaar nemen wij deel aan de nationale vogelweek van Vogelbescherming. Wij organiseren dan een excursie naar De Kroon. Zo ook op 12 mei 2024. 18 deelnemers hebben zich aangemeld. We wandelen dan met de deelnemers vanaf de Linielanding naar de Schalkwijkse wetering ofwel naar de kopse kant van het weidevogelgebied. Vanaf de kade van de wetering zijn de weidevogels goed te zien. En met de telescoop konden de deelnemers van elk detail van de grutto en de Kievit genieten.

Financiën

Verpachting van de weidegrond

Jaarlijks blijft er een klein positief verschil over tussen de pachtsom die door de pachters (gebroeders Sturkenboom voor De Kroon en veehouderij Miltenburg voor De Hoon) aan WEVS wordt betaald en de pachtsom die WEVS afdraagt aan de gemeente. Het verschil tussen pachtinkomsten en pachtafdracht wordt gebruikt om kleine werkzaamheden, aanschaf van onderhoudsmaterialen en algemene kosten te dekken en een klein eigen vermogen voor WEVS op te bouwen. De herinrichting van plasdras op De Kroon heeft de stichting € 3.327,50 gekost, waarvan later 50% door de gemeente Houten is vergoed. Het gelabelde budget Weidevogelbeheer is met € 1.844, -- afgenomen door vergoeding uitgesteld maaibeheer.

Financiële verantwoording

De inkomsten en uitgaven van de stichting staan in onderstaande overzichten vermeld. Daarnaast staan in dit overzicht ook de gelabelde gelden vermeld van de vrijwilligers weidevogelbeheer, de voormalige Vogelwacht afdeling Nieuwegein en Weidevogelbeheer De Hoon. De stichting beheert de financiën voor deze gelabelde gelden, de bedragen zijn gelabeld in onze boekhouding en worden alleen aan in dit gebied gekoppelde activiteiten of uitgaven benut.

BEGROTING 2024			
INKOMSTEN		UITGAVEN	
Te ontv. pacht De Kroon	€ 5.094,00	Onderhoud vossenraster	€ 400,00
Te ontv. pacht De Hoon	€ 5.800,00	Onderhoud De Kroon	€ 780,00
		Onderhoud De Hoon	€ 250,00
		Bestuurskosten	€ 50,00
		Te betalen pacht De Kroon	€ 3.700,00
		Te betalen pacht De Hoon	€ 4.225,00
		Bankkosten	€ 130,00
Negatief saldo	€ -	Positief saldo	€ 1.319,00
Totaal	€ 10.894,00	Totaal	€ 10.894,00

REALISATIE 2024

INKOMSTEN		UITGAVEN	
Ontvangen pacht De Kroon	€ 5094,00	Onderhoud vossenraster	€ -
Ontvangen pacht De Hoon 2023	€ 5800,00	Onderhoud De Hoon	€ 213,30
Milieuwerkgroep Houten (act. Markt)	€ 17,50	Bet. Pacht gem. Houten De Kroon	€ 3700,00
Gemeente Houten 50% herinrichting plas dras De Kroon	€ 1663,75	Bet. Pacht gem. Houten De Hoon	€ 4224,40
		Bankkosten	€ 167,79
		Webruimte en hosting	€ 48,40
		De Gier: herinrichting plasdras de Kroon	€ 3327,50
		Afscheid Siebe Bonthuis	€ 25,00
		Voorlichting kraam activiteitenmarkt 2024	€ 35,00
		Uitgesteld maaibeheer M. Miltenburg	€ 1844,00
		Veldgids ontwikkelen kruidenrijk grasland	€ 26,75
Negatief saldo	€ 1036,89	Positief saldo	€
Totaal	€13.612,14	Totaal	€ 13.612,14

BALANS BOEKJAAR 2024 (31-12-2024)

		ACTIVA	
		31-12-2024	31-12-2023
Liquide middelen	Bank; saldo per 31 december 2024	€ 22.518,83	€ 23.555,72
Totaal		€ 22.518,83	€ 23.555,72
		PASSIVA	
		31-12-2024	31-12-2023
Passiva	Vermogen Stichting	€ 11.911,03	€ 12.947,92
	Nog te betalen pacht 01/04-31/12-2023 aan gemeente Houten De Kroon	€ 2.775,00	€ 2.775,00
	Gelabeld budget weidevogelbeheer (Wvb)	€ 5.390,58	€ 5.390,58
	Gelabeld budget gelden Vogelwacht Utrecht (VWU)	€ 2442,22	€ 2442,22
	Gelabeld budget gelden weidevogelgebied De Hoon	€ -	€ --
		€ 22.518,83	€ 23.555,72

31 december 2024

Penningmeester Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk: Jaap ten Boer

Bijlage 1 Weidevogelgebied De Kroon-Vitens

Inleiding

Het was een jaar wat koud en nat startte. Er waren veel broedvogels, maar een matig broedsucces. We hebben geen duidelijke verklaring voor het matige broedsucces. Kraaiachtigen lijken een minder grote rol gespeeld te hebben. Maar er zijn een veelheid van andere predatoren zoals reigers, bruine kiekendief, havik, slechtvalk, buizerd, katten, vos, marters met als meest bijzondere de das die met een cameraval werd gezien. Ook het slechte weer kan een rol gespeeld hebben.

Hoogtepunten waren een maximaal aantal broedparen van de grutto en de kluut, een mogelijk broedgeval van de zomertaling en het verblijf gedurende drie weken van een roepend mannetje kwartelkoning. In de bijlage tabel 1 staan de resultaten samengevat en wordt de locatie van de verschillende deelgebieden uitgelegd.

Grutto

De eerste grutto melde zich op 12 maart. Voor het eerst waren er tien broedparen van de grutto in het gebied. Dit komt waarschijnlijk door de jonge vogels die in afgelopen jaren zijn uitgevlogen en nu zijn komen broeden. Het lijkt erop dat er zich een mooie populatie grutto's aan het opbouwen is.

Maar ook oudgedienden als grutto R3LYBR en manke Nelis (de grutto met een afhangende poot) waren weer aanwezig. De broedparen waren op V1: 1 op A2, 2 op A3 en 1 op A5. Op V2.2 waren er 2 broedparen en op VO2 en VM2 samen 3 paar. En tenslotte ten minste 1 op VW4. Dus op de Kroon 6 paar en op het land van Vitens tenminste 4 paar.

Het broedsucces was lastig vast te stellen. Alle legsels leken uit te komen maar veel jonge vogels zijn verloren gegaan. Het leek er aanvankelijk op dat geen enkel jong vliegvlug was geworden. Maar tot onze grote verbazing en blijdschap kwamen er in de eerste week van juli tot 13 juveniele grutto's op het plasdrasvoedsel zoeken! Of die jongen geboren zijn in het gebied is niet zeker maar het betekent in ieder geval dat op of in de directe omgeving van het gebied toch een redelijk broedsucces is geweest.

Tureluur

Er is nu een stabiele populatie van ongeveer 10 paar tureluurs in het gebied. Op V1 3 paar, op V2 en plasdras 3 paar en op achter in het gebied van Vitens ook ongeveer 3 paar. Het broedresultaat was slecht. Pas heel laat in het seizoen werden slechts 3 jonge vogels gezien die voedsel zochten op de plasdras.

Kievit

Ook de kievit heeft een stabiele populatie bereikt met ongeveer 30 paar. 10 paar op V1, 10 op V2 en plasdras en 10 op het land van Vitens. Ook voor de kievit was het een slecht broedresultaat. Veel nesten zijn uitgekomen maar heel weinig vogels zijn vliegvlug geworden. Een precies aantal is niet te geven.

Scholekster

Zowel op de Kroon als bij Vitens was een paartje scholekster aan het broeden. Helaas zijn er ook dit jaar weer geen jonge vogels vliegvlug geworden.

Kluut

De kluten invasie blijft aanhouden. Het startte met vier broedpaar op het grote eiland op de plasdras die allen verloren zijn gegaan. Daarna vestigden zich 5 paar op het grote eiland en een paar op het kleine eiland. Al deze nesten zijn uitgekomen en leverden tenminste 14 vliegvlugge jongen. Waarschijnlijk was het broedsucces groter. Het was opvallend dat het in Frankrijk geringde vrouwtje die voor het eerst hier heeft gebroed nu als oma weer succesvol was. Veel van de nieuwe broedparen waren vogels in hun tweede jaar die waarschijnlijk vorig jaar uit het ei zijn gekomen. Op een gegeven ogenblik liepen er ongeveer 30 kluten op de plasdras die geen enkele andere vogel tolereerden.

Onze vraag was hoe kan die kleine plasdras zoveel voedsel opleveren voor deze grote populatie vogels? Na onderzoek bleek dat er ongeveer 100 larven van dansmuggen per liter slik aanwezig zijn.

Dat suggereert dat er op de gehele plasdras 25 miljard larven leven die tezamen met vele miljoenen duikerwantsen het voedsel voor de kluten vormen. Tot laat in juli bleven er kluten in het gebied aanwezig.

Kleine plevier

3 of 4 paar kleine plevieren hebben gebroed in het gebied. Een paar op het kleine eiland op de plasdras, een paar op het broedvlot en twee broedgevallen bij Vitens. Bij Vitens zijn heel jonge kleine plevieren gezien maar bijna alle nesten zijn in het eindstadium gepredeerd. Een nest op de weg bij Vitens is waarschijnlijk door de das leeggehaald. Laat in het seizoen waren er twee juveniele vogels aanwezig.

Watervogels

De Kroon blijft aantrekkelijk voor eenden. De schaarse slobbeend broedde met maar liefst 5 paren, 2 op V1, 1 op V2.1 en 2 op VO2+VM2. Ongeveer 5 paren krakeend, 7 paren wilde eend en 2 paren kuifeend hebben gebroed. Alleen van wilde eenden konden we vaststellen dat er een aantal succesvol hebben gebroed.

Op basis van waarnemingen van paren wintertalingen vroeg in het seizoen en later losse mannetjes kunnen we concluderen dat tenminste 1 paar van deze zeldzame broedvogel heel waarschijnlijk in het gebied heeft gebroed.

Vanaf de eerste week van april tot 12 mei is een man zomertaling aanwezig geweest. Dit kan duiden op het eerste broedgeval van deze iconische weidevogel in het gebied!

Ongeveer 5 paar meerkoeten en een paar waterhoentjes hebben gebroed. Een paar meerkoeten kreeg jongen.

Visdiefjes verkenden het broedvlot maar hebben niet gebroed.

Kwartelkoning

Op 24 mei hoorden we op VW2 een roepende kwartelkoning, een zeldzame broedvogel van kruidenrijk grasland.

Hij verbleef daar enkele dagen en werd vervolgens gehoord op 19 juni op V2.2 akker 4 of 5. Dus op het grasland van De Kroon. Omdat de weidevogels het grasland hadden verlaten hebben we overlegd met de pachter. We hebben hem toestemming gegeven om op 24 juni te maaien maar het gehele tweede veld ongemoeid te laten. Wij hebben vervolgens gedurende twee weken elke avond zonder succes geluisterd. In de vroege ochtend is een

drone ingezet om de kwartelkoning te vinden. Fazanten die hier broeden en ook waterhoenen die een vergelijkbare grootte hebben als de kwartelkoning werden gedetecteerd en konden als zodanig worden herkend. Maar de kwartelkoning werd niet gevonden. We hebben vervolgens toestemming gegeven om het tweede veld op 9 juli van binnen naar buiten te maaien. Ook tijdens het maaien is er geen kwartelkoning meer waargenomen. We concluderen dat een mannetje kwartelkoning gedurende drie weken in het gebied heeft gepoogd zonder succes een vrouwtje te lokken en toen is vertrokken.

Zangvogels

Drie paar gele kwikstaarten hebben op het gedeelte van Vitens gebroed. Tenminste 1 paar had jongen en ook een laat tweede legsel was succesvol. 3-4 paar graspiepers leverden tenminste twee legsels die vliegvlugge jongen leverden. 2 paar kleine karekieten en twee paar bosrietzangers waren aanwezig en ook 1-2 paar rietgorzen. Broedsucces is onbekend maar een paar kleine karekieten heeft zeker jongen gehad.

Buiten de vogels genoemd in het broedvogel verslag waren er dit jaar opvallende waarnemingen van een man smient tot midden mei, 2 kleine strandlopers op 7 oktober, een kramsvogel op 17 april en tenminste 4 paapjes tegelijk in de nazomer. Bokje, kemphaan, groenpootruiter en witgatje blijven het gebied aandoen in de trektijd van deze steltlopers.

Overzicht broedvogels de Kroon/Vitens

In onderstaande tabel staan de aantallen broedparen en tussen haakjes het broedsucces (het aantal broedparen waarvan er sterke vermoedens zijn dat tenminste een jong is grootgebracht).

	2020	2021	2022	2023	2024
Grutto	9-10 (2?)	7 (5)	5-6 (4-5)	7-9 (3)	10 (?)
Kievit	19-1	21 (10)	23 (15)	27 (5)	30 (?)
Tureluur	9 (3-5)	13 (5)	11-6	8-10 (3)	10 (?)
Scholekster	1-0	1-2 (0)	1 (1)	1 (0)	2 (0)
Kluut	0	0	1 (1)	4 (3)	6 (6)
Meerkoet	6 (2-3)	4-6 (2)	5 (2)	5 (2)	5 (1)
Slobeend	2-4 (?)	3 (?)	4 (2)	4 (?)	5(?)
Wilde eend	6 (?)	4-6 (?)	6 (4)	6 (4)	7 (2)
Krakeend	4-5 (?)	4 (?)	6 (?)	6 (?)	5 (?)
Kuifeend	1 (?)	1 (?)	1 (?)	1-2 (?)	1 (?)
Grauwe gans	2 (0)	1 (0)	0	0	0
Nijlgans	0	0	0	0	0
Graspieper	1-3 (?)	1 (?)	2 (2)	2-3 (2-3)	3-4 (2)
Witte kwikstaart	0	0	2 (2)	1-2 (1-2)	?
Gele kwikstaart	1 (?)	1 (?)	1-2 (1)	4 (3)	3 (2)
Rietgors	1-2 (?)	1 (?)	1 (?)	1 (1)	1-2 (?)
Kleine plevier	2 (0)	2-3 (0)	3 (2)	3 (1)	3-4 (1)
Kleine karkiet	1-2 (0)	2 (?)	4 (?)	1 (?)	2 (1)

Waterhoen	0	1 (?)	1 (1)	2 (2)	1 (1)
Wintertaling	0	0	1 (?)	1 (?)	1 (?)
Fazant	0	0	1 (1)	1 (1)	1 (?)
Bosrietzanger	0	0	2 (?)	1 (?)	2 (?)

Gebiedsindeling de Kroon/Vitens

De Kroon bestaat uit de deelgebieden V1, V2.1, V2.2 en de plasdras (PD). Het land van Vitens bestaat uit de deelgebieden VW1, VW2, VW3, VW4, VM1, VM2, VO1 en VO2. De plasdras van Vitens is gelegen op VW4 grenzend aan de scheidingsloot met V2.2. Het puttenveld op Vitens zijn alle VW-deelgebieden.

Beheerders: Tijmen Blokhuis en Ben de Kruijff

Bijlage 2 Weidevogelgebied De Hoon

Wij danken Siebe Bont voor zijn inzet en betrokkenheid in de afgelopen jaren als beheerder van De Hoon. Begin 2024 is hij naar Friesland verhuisd en heeft hij het beheer overgedragen aan Peter Peek.

Op 19 maart is het eerste Kievitsnest met twee eieren gevonden tijdens het werk van de vrijwilligers. Arris, Dirk en Peter hebben op die dag de stuwen gecontroleerd en de lekkage verholpen. Na wat aanpassingen aan de pijpen bij de pomp is deze aangezet, waardoor de plasdras weer met water kwam te staan. Jaap was ondertussen bezig om de pitrus langs de greppels en langs de plasdras weg te maaien. Tijdens deze werkzaamheden vond hij het eerste Kievitsnest met twee eieren.

Dit seizoen hebben we geen ganzen verjaagd om te zien of het effect zou hebben op de broedende vogels. Ze leken van de hun aanwezigheid geen hinder te ondervinden. Er zijn wel meer ganzen, die op De Hoon gebroed hebben. Dit heeft misschien de predatiedruk op de andere weidevogels verlaagd.

In het voorjaar is het een lange tijd erg nat geweest. Dat zorgde ervoor dat de vogels later dan in voorgaande jaren met nestelen zijn begonnen. De aantallen op 26 april zijn:

- 4 paar grutto,
- 15 paar kievit,
- 5 paar tureluur en

- 4 paar scholekster.

Het was in het begin moeilijker om een goede nestplaats te vinden met al dat water. De Kieviten begonnen in kleinere aantallen. Ze broedden meer achterop bij het helofytenfilter en aan de voorkant dichterbij het pad. De aantallen laten een lichte daling zien in vergelijking met voorgaande jaren.

	2020	2021	2022	2023	2024
Grutto	11	8	6	7	5/6
Kievit	33	33	26	28	20
Tureluur	5	5	5	6	5
Scholekster	1	4	3	3	3
Kleine Plevier	1	2		1	
Gele Kwikstaart				1	
Graspieper			1		
Slobeend	2	1	1	1	2
Visdief			1		1

Kuikenoverleving

In eerst instantie werden na het uitkomen meerdere kuikens gezien, maar snel daarna was het er vaak nog maar één. De oorzaak hiervan is moeilijk te achter halen. De kou en de nattigheid, waardoor er misschien voedselgebrek is ontstaan en predatie? Dat zijn factoren die een rol kunnen spelen. De landelijke berichten zijn dat het een slecht jaar voor de weidevogels is geweest. Wij herkennen dat.

Een vrouwtje grutto die in 2021 op De Hoon uit een ei is gekomen en door Siebe Bonthuis is geringd (G4WWCW), is teruggekomen op De Hoon. Zij heeft zelf één jong vlieg vlug gekregen.

Broedeilanden

Op beide broedeilandjes is dit jaar gebroed. Op het linker door een scholekster en op het rechter door een visdief. Zij hebben allebei twee jongen gekregen. Van de scholekster zijn er 2 en van de visdief is er 1 vlieg vlug geworden.

Andere waargenomen vogels zijn:

Fuut, Grauwe Gans, Brandgans, Nijlgans, Knobbelzwaan, Wilde Eend, Krakeend, Kuifeend, Meerkoet, Waterhoen, Witte Kwikstaart, Graspieper, Rietgors

Volgend jaar staan er werkzaamheden gepland om de plasdras pitrus-vrij te maken, waardoor het aantrekkelijker zal worden voor de Kleine Plevier en andere steltlopers.

Beheerder De Hoon
Peter Peek

Bijlage 3 Verslag flora en fauna De Kroon-Vitens

De verdere toename van het aantal broedvogels loopt parallel met het meer bloemrijk worden van het gebied en de wat minder dicht wordende grasmat. Beiden zijn het resultaat van het op de weidevogels gerichte beheer van het gebied.

Uit de op 17 juli uitgevoerde inventarisatie van het insectenleven op de plasdras van De Kroon bleek dat er miljarden larven van dansmuggen en miljoenen duikerwantsen in de sliklaag voorkomen. Dat verklaart de grote aantallen steltlopers (vooral kluten, grutto's en tureluurs), die hier voedsel zoeken.

Er is geen systematisch onderzoek gedaan naar de insecten op de gehele Kroon, maar uit de vele waarnemingen blijkt dat het aantal en de diversiteit van de insecten aan het toenemen zijn.

Dit jaar waren er veel minder muizen op De Kroon dan voorgaande jaren. Dit zou kunnen bijdragen aan het beperkte broedsucces van de weidevogels, omdat de predatoren zich nu meer richten op de vogels.

Opvallend was de waarneming op een cameraval van een das op het gebied van Vitens.

Bijlage 4 Planteninventarisatie De Kroon-Vitens

Op 11 juni hebben Frans Kok, Martin van Genderen, Richard Jansen en Cecile Kuipers een planteninventarisatie uitgevoerd. En deze ziet er als volgt uit.

Inventarisatie De Kroon									
							kroon	vitens	kroon
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	KFK	Fam	Est	2019	2020	2021	2021	2024
Akkerdistel	Cirsium arvense	9	43	x	x	x	x	x	x
Akkerkers	Rorippa sylvestris	8	17		x	x	x	x	x
Beekpugne	Veronica beccabunga	8	35		w				
Beemdlangbloem	Festuca pratensis	8	50	x	x	x	x		x
Behaarde boterbloem	Ranunculus sardous	6	5					x	x
Beklierde duizendknoop	Persicaria lapathifolia	9	12	x	x	x			
Blaartrekkende boterbloem	Ranunculus sceleratus	9	5		w	x	x	x	x
Blaauw glidkruid	Scutellaria galericulata	9	32	x					
Blaauwe waterereprijs	Veronica anagallis-aquatica	6	45						x
Bleke klaproos	Papaver dubium	8	6		t				
Duizendblad	Achillea millifolium	9	43		x				
Echte kamille	Matricaria chamomilla	9	43	x	x	x	x	x	x
Echte koekoeksbloem	Silene flos-cuculi	8	11	x		x			x
Echte valeriaan	Valeriana officinalis	9	41	x	x	x	x		x
Engels raaigras	Lolium perenne	9	50	x	x	x	x	x	x
Es -	Fraxinus excelsior	9	115	x					
Fluitenkruid	Anthriscus sylvestris	9	28	x			x	x	x
Geknikte vossenstaart	Alopecurus geniculatus	9	50	x	x	x	x	x	x
Gekroesde melkdistel	Sonchus asper	9	43	x	x	x	x	x	x
Gele lis	Iris pseudacorus	9	53	x			x		
Gele plomp	Nuphar lutea	8	60	x					
Gele waterkers	Rorippa amphibia	9	19	x		x	x	x	
Gestreepte witbol	Holcus lanatus	9	50	x	x	x	x	x	x
Gevleugeld helmkruid	Scrophularia umbrosa	5	35	x					
Gewone berenklaauw	Heracleum sphondylium	9	49						x
Gewone duivenkervel	Fumaria officinalis	7	7		t				
Gewone hoornbloem	Cerastium fontanum s vulgare	9	11	x	x	x	x	x	x
Gewone waterbies	Eleocharis palustris	8	49		w	x	x	x	x
Gewoon biggenkruid	Hypochaeris radicata	9	43					x	x
Glanshaver	Arrhenatherum elatius	9	50	x	x	x	x	x	x
Goudhaver	Trisetum flavescens	7	50	x	x				
Greppelrus	Juncus bufonius	9	48		w	x			x

Inventarisatie De Kroon										
								kroon	vitens	kroon
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	KFK	Fam	Est	2019	2020	2021	2021	2024	
Madeliefje	Bellis perennis	9	43		x		x	x	x	
Mannagras	Glyceria fluitans	9	50	x	x	x	x	x	x	
Margriet	Leucanthemum vulgare	9	46						x	
Melganzenvoet	Chenopodium album	9	8		t			x		
Moederkruid	Tanacetum parthenium	8	43		t					
Moerasandoorn	Stachys palustris	9	32	x						
Moerasbasterdwederik	Epilobium palustre	7	25		w	x				
Moerasdroogbloem	Gnaphalium uliginosum	8	43	x	w	x				
Moeraskers	Rorippa palustris	9	17	x	x			x	x	
Moerasrolklaver	Lotus pedunculatus	9	24		w	x		x	x	
Moerasvergeet-mijnietje	Myosotis scorpioides	8	31	x	x	x	x	x	x	
Moeraszegge	Carex acutiformis	8	49					x		
Oeverzegge	Carex riparia	8	49			x			x	
Paardenbloem	Taraxacum officinale	9	43	x	x	x	x	x	x	
Paarse dovenetel	Lamium hybridum	9	32		t			x	x	
Pastinaak	Pastinaca sativa s sativa	8	28					x		
Peen	Daucus carota	8	49						x	
Perzikkruid	Persicaria maculosa	9	12					x	x	
Pijlkruid	Sagittaria sagittifolia	8	44	x	x	x				
Pinksterbloem	Cardamine pratensis	9	17	x				x		
Pitrus	Juncus effusus	9	48	x	x	x	x	x	x	
Ridderzuring	Rumex obtusifolius	9	12	x	x	x	x	x	x	
Riet	Phragmites australis	9	50	x	x	x	x	x	x	
Rietgras	Phalaris arundinacea	9	50	x	x	x	x	x	x	
Rietzwenkgras	Festuca arundinacea	9	50		x					
Rode ganzenvoet	Chenopodium rubrum	8	8					x		
Rode klaver	Trifolium pratense	9	24	x	x	x	x	x	x	
Rode kornoelje	Cornus sanguinea	7	87					x		
Rode waterereprijs	Veronica catenata	8	35		w	x	x			
Rood zwenkgras	Festuca rubra	9	50	x	x	x	x	x		
Ruige zegge	Carex hirta	9	49	x	x	x	x	x	x	
Ruw beemdgras	Poa trivialis	9	50	x	x	x	x	x	x	
Scherpe boterbloem	Ranunculus acris	9	5	x	x	x	x	x	x	
Schijfkamille	Matricaria discoidea	9	43	x	x	x	x	x	x	
Slanke waterkers	Nasturtium microphyllum	7	17		x	x		x		
Slipbladige ooievaarsbek	Geranium dissectum	9	27	x	x	x	x	x	x	
Smalle weegbree	Plantago lanceolata	9	34		x	x	x	x	x	
Smeewortel	Symphytum officinale	9	31	x	x	x	x	x	x	

Inventarisatie De Kroon									
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	KFK	Fam	Est	2019	2020	2021	2021	2024
Speerdistel	Cirsium vulgare	9	43	x	x	x	x	x	x
Spiesmelde	Atriplex prostrata	9	8		t	x			
Straatgras	Poa annua	9	50	x	x		x	x	x
Struisgras	Agrostis	9	50		x	x	x	x	x
Tijmereprijs	Veronica serpyllifolia	8	35					x	
Timoteegras s.l.	Phleum pratense	9	50	x	x	x	x		x
Tuinwolfsmelk	Euphorbia peplus	8	26		t				
Uitstaande vetmuur	Sagina maritima		32						x
Valse voszegge	Carex otrubae	8	49			x	x		
Varkensgras	Polygonum aviculare	9	12		t	x		x	x
Veenwortel	Persicaria amphibia	9	12	x	x	x	x	x	x
Veerdelig tandzaad	Bidens tripartita	9	43	x					x
Veldbeemdgras	Poa pratensis	9	50	x	x				
Veldereprijs	Veronica arvensis	9	35	x				x	x
Veldgerst	Hordeum secalinum	7	50	x	x	x	x	x	x
Veldlathyrus	Lathyrus pratensis	9	24	x	x	x			x
Veldzuring	Rumex acetosa	9	12	x	x	x	x	x	x
Vierzadige wikke	Vicia tetrasperma s.tetrasperma	6	24	x					
Viltige basterdwederik	Epilobium parviflorum	9	25	x					
Voederwikke	Vica stavia s stavia	c	24		x	x	x		x
Vogelmuur	Stellaria media	9	11	x	x			x	
Vreemde ereprijs	Veronica peregrina	6	35		t				
Watergentiaan	Nymphoides peltata	8	110	x					
Watermunt	Mentha aquatica	9	32	x	x	x		x	x
Waterpeper	Persicaria hydropiper	8	12	x		x			
Waterzuring	Rumex hydrolapathum	9	12	x		x	x	x	x
Witte dovenetel	Lamium album	9	32	x					
Witte klaver	Trifolium repens	9	24	x	x	x	x	x	x
Witte krodde	Thlaspi arvense	8	17		x				
Wolfspoot	Lycopus europaeus	9	32	x	x	x	x		
Zachte dravik	Bromus hordeaceus	9	50	x	x	x	x	x	x
Zachte duizendknoop	Persicaria mitis	8	12			x			
Zeegroene rus	Juncus inflexus	9	48	x	x				
Zomprus	Juncus articulatus	9	48		w	x			
Zwanenbloem	Butomus umbellatus	8	117	x	x	x		x	
Zwart tandzaad	Bidens frondisa	8	46						x
Zwarte mosterd	Brassica nigra	7	17		x				

fam. = familie

KFK = zeldzaamheid (1 bijna verdwenen tot 9 zeer algemeen)

Est = inventarisatie D. Van Est

w = rond waterplas

t = tuingrond gestort

2019: 12 juni sectie 1 en 18 juni sectie 2, 3 + waterplas

2020: 15 juni

2021: 13 juni rond plas niet geïnventariseerd om vogels niet te verstoren

2021: 13 juni deel Vitens gebied, een deel was al gemaaid

2024: 11 juni alleen de Kroon. Onze indruk is dat er veel meer bloemen aanwezig zijn dan in andere jaren.

Bijlage 5 Samenstelling bestuur 2023

Voorzitter	Jan Buys
Penningmeester	Jaap ten Boer
Secretaris	Martin van Middelaar
Bestuurslid	Ben de Kruijff
Bestuurslid	Gerard van Zijl
Gast bestuurslid	Don Kooreman (milieuwerkgroep Houten)
Gast bestuurslid	Peter Peek (beheerder De Hoon)

Colofon

Fotomateriaal mag niet zonder toestemming van de maker worden overgenomen of gepubliceerd.

Stichting Weidevogelbeheer Eiland van Schalkwijk

Emailadres: info@wevs.nl

Website: <https://www.wevs.nl>

Jaarverslag samengesteld en opgemaakt door het bestuur

Juni 2025